

کد کنترل

116

F

116F

آزمون (نیمه‌تم مرکز) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

رشته تاریخ – تاریخ ایران قبل از اسلام (کد ۲۱۲۳)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سوال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
مجموعه دروس تخصصی: – تاریخ ایران از آغاز تا هخامنشی – تاریخ ایران از هخامنشیان تا پایان ساسانی – منبع‌شناسی و روش تحقیق در تاریخ ایران باستان	۹۰	۱	۹۰	۱۲۰ دقیقه

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غیبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و یا بینن پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

- ۱ کدام پژوهشگر عقیده داشت که جامعه هندواروپایی دارای تقسیم‌بندی سه‌گانه بوده است؟
- (۱) موله
 (۲) بنونیست
 (۳) دومزبیل
 (۴) دارمستر
- ۲ به عقیده ایگور دیاکونف، امیرنشین خودی‌میری کجا قرار داشته است؟
- (۱) اورمیه
 (۲) سنتدج
 (۳) دره رود گر
 (۴) نزدیک خلیج فارس
- ۳ در کتاب ارمیا/یرمیای نبی، کدام سرزمین در ردیف کشور آرارات و در زمرة مخالفان آشور یاد شده است؟
- (۱) اورارت‌تو
 (۲) منی
 (۳) یهودیه
 (۴) نمری
- ۴ در حمامه‌های سومری کدام شهر با «هفت رشته کوه» از ایلام/عیلام جدا می‌شد؟
- (۱) انسان
 (۲) سیلک
 (۳) ملوخا/ملاخا
 (۴) ارته/آرانا
- ۵ کدام ایران‌شناس معاصر غربی، ظهور «زروان‌باوری» را مربوط به قرن ۵ ق.م. و در اثر تماس با پیشوایان «اورفئوسی» می‌داند؟
- (۱) بویس
 (۲) زنر
 (۳) نیبرگ
 (۴) نیولی
- ۶ بر پایه اوستا، کدام ایزدان، داوران روان پس از مرگ هستند؟
- (۱) مهر، سروش، اشتاد
 (۲) مهر، سروش، رشن
 (۳) مهر، رپیشون، رشن
 (۴) ایامنیات، سروش، رشن
- ۷ در ادبیات دینی هند باستان، ویژگی‌های «برقرارکننده صلح» و «پاسدار پیمان» به ترتیب از آن کدام خدایان است؟
- (۱) ایندره، میتره
 (۲) میتره، ایندره
 (۳) میتره، ورونه
 (۴) ورونه، میتره
- ۸ کدام گزینه، از نام‌های خدایان اورارتوبی نیست؟
- (۱) شیوینی
 (۲) تیشا
 (۳) خالدی/هالدی
 (۴) خاربه/هاربه
- ۹ به گزارش هرودت، مادی‌ها پسران خود را نزد کدام قوم می‌فرستادند تا از آنان فن تیراندازی را فراگیرند؟
- (۱) پارتی‌ها
 (۲) پارسی‌ها
 (۳) سکاها/سیتها
 (۴) ایلامی‌ها/عیلامی‌ها
- ۱۰ براساس متن «واقعی نامه بابل»، از چه کسی با عنوان «دشمن آشور» نام برده شده است؟
- (۱) اخسری
 (۲) خشتریته
 (۳) فرورتیش
 (۴) هووخشتره
- ۱۱ نام ایزد رپیشون به چه معناست و همکار کدام ایزد است؟
- (۱) درهم شکننده - ایام نیات
 (۲) سهم و بخشش - مهر
 (۳) رودخانه کوچک - اردوسور اناهیتا
 (۴) نیمروز - تیشرتر
- ۱۲ در میان خدایان دوران ودایی هند، «آنی» و «سومه» در کدام گروه از خدایان قرار می‌گیرند؟
- (۱) مظاهر طبیعت
 (۲) فرمانروا و روحانی
 (۳) آدیتیه‌ها
 (۴) ارشتارها

- ۱۳- در کدام هزاره از کیهان‌شناسی زردشتی، ضحاک از بند رها می‌شود و چه کسی او را نابود می‌کند؟
 ۱) اوشیدرماه - گرشاسب
 ۲) اوشیدر - پشوتن
 ۳) سوشیانت - فریدون
 ۴) زردشت - کیخسرو
- ۱۴- برطبق شاهنامه، با مرگ کدام شاه پیشدادی، روزگار این سلسله به پایان می‌رسد؟
 ۱) زو
 ۲) نوذر
 ۳) گرشاسب
 ۴) منوچهر
- ۱۵- در اساطیر ایران باستان، «دیو تباہی» چه نام دارد؟
 ۱) پنی
 ۲) اگاس
 ۳) آناست
 ۴) ترومد
- ۱۶- در هزاره دوم پیش از میلاد، در لرستان کنونی به چه زبانی سخن می‌گفتند؟
 ۱) ایلامی / عیلامی
 ۲) کاسی
 ۳) بروشسکی
 ۴) لولوبیایی
- ۱۷- خط ترسیمی در روزگار کدام پادشاه ایلامی / عیلامی به کار گرفته شد و پس از آن، جای خود را به چه خطی داد؟
 ۱) کوتیک اینشوшинک - میخی ایلامی قدیم
 ۲) هیت - تصویری
 ۳) سیو پلر هوهپک - میخی اکدی
 ۴) منیشتوسو - ایلامی آغازین
- ۱۸- نخستین تهاجم به خاک ایلام / عیلام از سوی قدرت‌های بین‌النهرین مربوط به کدام سلسله سومری است؟
 ۱) سیمشکی
 ۲) لارسا
 ۳) کیش
 ۴) لاگاش
- ۱۹- مرکز سرزمین‌های کوهستانی ایلام / عیلام کدام منطقه بود؟
 ۱) اون
 ۲) انشان
 ۳) ورهشه
 ۴) هوهنوی
- ۲۰- در زمان کدام یک از دودمان‌های پادشاهی ایلام / عیلام، مرکز سیاسی حکومت از انسان به شوش منتقل شد؟
 ۱) اون
 ۲) سیمشکی
 ۳) ایگ هلکی‌ها
 ۴) سوکل مخ‌ها
- ۲۱- کدام فرمانروای ایلامی / عیلامی، معبد اینشوшинک را بازسازی کرد و خود را «خدم محبوب خدا» خواند؟
 ۱) اونتش - نپیریش
 ۲) هومبین - نومن
 ۳) شوتروک - نهونت
 ۴) کوتیر - نهونت
- ۲۲- آشور بانیپال کدام خدای ایلامی / عیلامی را «خدای اسرارآمیزی» که در مکان ناشناسی می‌زید، خوانده است؟
 ۱) اینشوшинک
 ۲) هومبین
 ۳) نهونت
 ۴) نرونت
- ۲۳- به نظر گوردن چایلد، «انقلاب نوسنگی» در زندگی بشر چه پدیده‌ای را به وجود آورد؟
 ۱) کشف کشاورزی
 ۲) شهرنشینی
 ۳) یکجانشینی
 ۴) جمع‌آوری غذا
- ۲۴- نخستین حکومت سه نفره در ایلام / عیلام، در زمان چه کسی پدیدار گردید؟
 ۱) لوه ایشن
 ۲) هیشپ رتب
 ۳) شوتروک نهونت
 ۴) لورک لوهن
- ۲۵- دوره حکومت حمورابی در بابل با دوره حکومت کدام سلسله در ایلام / عیلام همزمان بود؟
 ۱) اپرتی
 ۲) شوتروکی‌ها
 ۳) سیمشکی
 ۴) ایگ هلکی‌ها
- ۲۶- در دین ایلام / عیلام باستان، «پدر یتیمان» لقب کدام خدا بود؟
 ۱) اینشوшинک
 ۲) نهونت
 ۳) نپیر
 ۴) شزی
- ۲۷- سلسله اول سیمشکی به‌وسیله چه کسی بنیان‌گذاری شد؟
 ۱) اپرتی
 ۲) تزیت اول
 ۳) شوتروک نهونت
- ۲۸- در سال ۱۷۴۰ ق.م، سلسله سوم بابل توسط چه قومی تأسیس شد؟
 ۱) آشوری‌ها
 ۲) اکدی‌ها
 ۳) کاسی‌ها
 ۴) سومری‌ها
- ۲۹- اولین اشاره مستقیم به سوزمین ایلام / عیلام مربوط به دوره کدام پادشاه بین‌النهرینی است؟
 ۱) آنوبنینی
 ۲) حمورابی
 ۳) سارگون
 ۴) مس کی اگ گشر

۳۰- در دین ایلام / عیلام باستان، لقب «فاسد خدایان» به کدام الهه داده می شد؟ (۱) نپیر (۲) شزی (۳) شیموت (۴) هومبن	۳۱- اصطلاح «دریای غربی» در لشکرکشی های آشوریان اشاره به چه مناطقی دارد؟ (۱) دریاچه اورمیه و دریاچه وان (۲) دریای سرخ و دریای سیاه (۳) خلیج فارس و دریای عمان (۴) دریای خزر و دریای سیاه		
۳۲- معاهدۀ نرام‌سین / نارام‌سوئن، شاه اکد با یکی از شاهان ایلام / عیلام یا ائتلافی از شاهزادگان ایلامی در هزاره ۳ ق.م، به ترتیب، به چه زبان و خطی نوشته شد؟			
(۱) ایلامی / عیلامی - اکدی (۲) ایلامی / عیلامی - ایلامی / عیلامی (۳) اکدی - ایلامی / عیلامی (۴) اکدی - اکدی			
۳۳- در زبان ایلامی / عیلامی، «روهو - شَك» به چه معنی بود؟			
(۱) ارگ (۲) جانشین (۳) پسر خواهر (۴) نائب‌السلطنه			
۳۴- نام دیاکو / دیوکو، پادشاه ماد، نخستین بار در کتیبه های کدام پادشاه آشوری ذکر شده است؟			
(۱) آشوربانيپال (۲) سارگن دوم (۳) شلمنصر سوم (۴) تیگلات پیلسنر سوم			
۳۵- لقب «شاه شوش و انشان» از زمان کدام پادشاه محلی پارس به کار رفت؟			
(۱) اریارمنه (۲) چیش‌بیش (۳) هخامنش (۴) کورش			
۳۶- به عقیدۀ یوزف ویسنهوفر (ویزه‌هوفر)، نقش زیان‌باری که برخی مورخان یونان باستان، مانند کتسیاس (کتسیاس) به زنان حرم‌سرای هخامنشی نسبت داده‌اند، ناشی از چیست؟			
(۱) سیاست زناشویی شاهان هخامنشی (۲) ضدیت مورخان یونانی با ایرانیان (۳) نفوذ منفی زنان و خواجه‌گان دربار (۴) بازتاب گرایش‌های زن‌ستیزانه ادبیات یونان			
۳۷- تندیس بزرگ و کتیبه‌دار داریوش یکم که در آغاز دهۀ ۱۳۵۰ ش. / ۱۹۷۰ م کشف شد، در اصل در کجا ساخته و پیدا شده است؟			
(۱) مصر، شوش (۲) مصر، تخت جمشید (۳) بابل، شوش (۴) بابل، تخت جمشید			
۳۸- در روزگار هخامنشیان، واژه مادی «اسپاده» (spāda) به چه معنی بود؟			
(۱) ارتش دائمی (۲) سواران (۳) سربازان شاهنشاهی (۴) کمانداران			
۳۹- «هرودت» در گزارش خود درباره «ده طایفۀ پارسی» به ترتیب، کدام مورد را اسکان یافته و کشاورز، معرفی کرده است؟			
(۱) داهه - مردی (۲) دروپیکی - ساگارتری (۳) مرفی - ماسپی (۴) پانتیالایی - دروسیایی			
۴۰- به عقیدۀ «دانداماپیف»، پس از سرکوب شورش دوم بابل در زمان «خشیارشا»، کدام شهر به مهم‌ترین شهر بین‌النهرین و پایتخت اقتصادی شهریانی / ساتراپی جدید اکد تبدیل شد؟			
(۱) اپیس (۲) بورسیپا (۳) سیپر (۴) نیبور			
۴۱- بعد از فتح مصر در روزگار «اردشیر سوم هخامنشی»، چه کسی والی تمام ایالات یونانی آسیای صغیر شد؟			
(۱) سردار یونانی منتور (۲) سردار ایرانی داتامس (۳) سردار یونانی ممنون (۴) سردار ایرانی ارقاباذه			
۴۲- در پاپیروس‌های آرامی به دست آمده از مصر در دوره هخامنشیان، کدام مورد، بر مقامی دلالت دارد که زیردست شهریان / ساتراپ بود و وظایف نظامی و غیرنظامی به عهده داشت؟			
(۱) بیور (۲) بیدخش (۳) فرترکه (۴) هزارپتی			
۴۳- شهریان / ساتراپ پارس در دوره اسکندر مقدونی چه کسی بود؟			
(۱) آتروپیانس (۲) آنتیگونوس (۳) اومنس (۴) پتوکستاس			

- ۴۴- بر طبق روایت کدام سردار مقدونی، اسکندر در مسیر بازگشت از هند، از مسیر گدروسیا و کویر مکران عبور کرد، زیرا شنیده بود سمیرامیس و کورش برای فتح هند از آن محل عبور کرده بودند؟
- (۱) آریستوبولوس   (۲) بطلمیوس   (۳) کلیتارخوس   (۴) نثارخوس
- ۴۵- ارمنستان از چه زمانی از تسلط سلوکیان، خارج و مستقل شد؟
- (۱) پس از نبرد آنگوریه / انقره در زمان سلوکوس دوم
 (۲) پس از نبرد ماگنسیا / مغنهسیا در زمان آنتیوخوس سوم
 (۳) بعد از جنگ سلوکوس سوم با آثالوس، پادشاه پرگام
 (۴) بعد از جنگ آنتیگون با اومنس و پیتون
- ۴۶- در نیمه دوم قرن دوم ق.م، کدام قوم پادشاهی یونانی بلخ / باکتریا را از میان برد؟
- (۱) کوشانی‌ها   (۲) یونه‌چی‌ها   (۳) هندوسکاهایا   (۴) ماساگت‌ها
- ۴۷- کدامیک از فرمانروایان شرق فلات ایران، گاه در روایات مسیحی با «شاه گاسپار» تطبیق داده شده است؟
- (۱) آبداغازس   (۲) آرس   (۳) گندوفر   (۴) ون
- ۴۸- براساس «تلמוד بابلی»، «کراگا» و «تسقا» در عصر اشکانیان، به ترتیب، چه مفهومی داشته‌اند؟
- (۱) مالیات ارضی - مالیات سرانه   (۲) مالیات سرانه - مالیات ارضی
 (۳) مالیات بر نمک - تعرفه گمرکی   (۴) تعرفه گمرکی - مالیات بر نمک
- ۴۹- به روایت آریان و به نقل سونکلوس، اشکانیان تبار خود را به کدام شهربار هخامنشی نسبت می‌دادند؟
- (۱) اردشیر   (۲) خشیارشا   (۳) داریوش   (۴) کورش
- ۵۰- بر طبق سال شمار جدید اشکانیان، «پاگر دوم» کدام ایالت اشکانی را در مقابل دریافت بهای نقدی به آبگار واگذار کرد؟
- (۱) آلبانی   (۲) آدیابنه   (۳) اسروئنه   (۴) حران
- ۵۱- بواسطه کتبیه یونانی در کنار دو پیکر سنگی در بیستون (مربوط به دوره اشکانی)، شاه بزرگ، «میثرا دات» نامیده شده، و یکی از بزرگان، «شهربان شهربانان» خوانده شده است. به ترتیب، «میثرا دات» و «شهربان شهربانان» چه کسانی هستند؟
- (۱) مهرداد یکم - کوفاساتس   (۲) مهرداد دوم - گودرز
 (۳) مهرداد دوم - گودرز   (۴) مهرداد یکم - گودرز
- ۵۲- به گزارش تاکیتوس / تاسیتوس، در اوایل سده یکم میلادی، کدام پادشاه اشکانی، تیبریوس قیصر رومی را تهدید کرد که می‌خواهد سرزمین‌هایی را که در اختیار کورش و اسکندر بوده، به دست آورد؟
- (۱) ارد   (۲) اردوان   (۳) بلاش   (۴) گودرز
- ۵۳- از دیدگاه یوزف ولسکی، در سده اول یا دوم میلادی، «هدیه اشکانیان به گنجینه فرهنگ ایران» چه بود؟
- (۱) حمامه ایرانی   (۲) پیکارهای طولانی با روم   (۳) شهرهای دایره‌ای شکل
 (۴) شیوه جنگ و گریز در نبردها
- ۵۴- ورود کدام یک از محصولات زراعی از ایران به جهان غرب، حاصل مناسبات اشکانیان با رومیان بوده است؟
- (۱) آویشن   (۲) انقوزه   (۳) دارچین   (۴) فندق
- ۵۵- در زمان کدام شهربار ساسانی و توسط کدام امپراتور رومی، تیسفون پایتخت ساسانیان تصرف شد؟
- (۱) بهرام دوم - اورلیوس کاروس   (۲) خسرو پرویز - هراکلیوس
 (۳) نرسه - گالریوس   (۴) هرمزد سوم - آناستاسیوس

- ۵۶- کدام پادشاه ساسانی برای نخستین بار، از لقب «کی بع مزداپرست» در سکه‌هایش استفاده کرد؟
 ۱) بیزدگرد یکم   ۲) شاپور یکم   ۳) بیزدگرد دوم   ۴) شاپور دوم
- ۵۷- به فرمان کدام شهریار ساسانی، نخستین بار در سکه‌ای زرین، عنوان «بزرگ کوشانشاه» ضرب شد؟
 ۱) اردشیر دوم   ۲) بهرام دوم   ۳) شاپور دوم   ۴) هرمزد دوم
- ۵۸- کدام شهریار ساسانی بندر آبسکون را کناره‌ریای کاسپی / خزر تأسیس کرد؟
 ۱) قباد یکم   ۲) خسرو انوشیروان   ۳) خسرو پرویز   ۴) شاپور دوم
- ۵۹- عبارت «بودا خدا» بر سکه‌های کدام شاهزاده ساسانی نقش بسته است?
 ۱) مهرشاه، برادر شاپور یکم   ۲) پیروز، برادر شاپور یکم
 ۳) شاپور سکانشاه، برادر شاپور دوم   ۴) هرمزد سکانشاه، برادر شاپور دوم
- ۶۰- به گزارش تئوفیلاکت سیمیوکاتا مورخ بیزانسی، کدام شهریار ساسانی خود را «انسانی جاویدان در میان خدایان و خدایی بسیار توانا در میان آدمیان» خوانده بود؟
 ۱) خسرو انوشیروان   ۲) خسرو پرویز   ۳) شاپور دوم   ۴) شاپور یکم
- ۶۱- در اوایل سده پنجم میلادی در ایران، «پادگوسپان» تحت فرماندهی چه مقامی قرار داشت؟
 ۱) بیدخش   ۲) سپاهبد   ۳) شهردار   ۴) مرزبان
- ۶۲- در قانون خانواده در ایران دوره ساسانی، اگر بزرگ خانواده پیش از مرگ خود کسی را به سرپرستی خانواده خویش می‌گماشت، او را چه می‌نامیدند؟
 ۱) ستوریه   ۲) بوئک   ۳) کرتک   ۴) گمارتگ
- ۶۳- شهر خاراکس هوسپاوسینس در کجا قرار داشت؟
 ۱) نزدیک شهر بابل   ۲) کرانه جنوبی خلیج فارس   ۳) کنار رود آرنتس   ۴) مصب دجله و فرات
- ۶۴- معادل یونانی باستان نام رود آمودریا / جیحون کدام است؟
 ۱) آراکسیس   ۲) اوکسوس   ۳) کورا   ۴) یاکسارتس
- ۶۵- نام باستانی «ماراکاندا» منطبق با کدام شهر امروزی است?
 ۱) بلخ   ۲) بخارا   ۳) سمرقند   ۴) مرو
- ۶۶- «ابوحنیفه دینوری» و «ابوعلی بلعمی»، به ترتیب، مزدک را اهل کجا دانسته‌اند؟
 ۱) فسا - مذریه   ۲) فسا - نسا   ۳) استخر - مذریه   ۴) استخر - نسا
- ۶۷- کدام دانشمندان، با اعتقاد به زروان باوری در روزگار اشکانیان، به ترتیب، موافقت و مخالفت داشتند؟
 ۱) آرتور کریستن سن - مهرداد بهار   ۲) آرتور کریستن سن - مری بویس
 ۳) گنو ویدنگرن - مهرداد بهار   ۴) گنو ویدنگرن - مری بویس
- ۶۸- کدام ایران‌شناسان بر «پیشینه و عناصر ایرانی»، به عنوان عوامل تعیین‌کننده در کیش مانوی تأکید کرده‌اند؟
 ۱) شروو - لیو   ۲) شروو - نیولی   ۳) ویدنگرن - نیولی   ۴) ویدنگرن - لیو
- ۶۹- کدام پژوهشگر، ایزد مهر را شخصی تاریخی فرض کرده است?
 ۱) ذبیح بهروز   ۲) مهرداد بهار   ۳) فرانتس کومون   ۴) مارتین ورمازن
- ۷۰- نام کدام سرزمین در مهریشت آمده، اما در فهرست سرزمین‌های شائزده‌گانه فرگرد یکم وندیداد، دیده نمی‌شود?
 ۱) مرو   ۲) سعد   ۳) هرات   ۴) خوارزم

- ۷۱- قدیمی‌ترین منبعی که در آن نام ایزدمهر آمده، کدام است؟
- (۱) مهریشت
  - (۲) ریگودا
  - (۳) کتبیه اردشیر دوم هخامنشی
  - (۴) پیمان‌نامه میتانی‌ها و هیتی‌ها
- ۷۲- لقب «هرودت چین» به کدام مورخ چینی اطلاق می‌شود؟
- (۱) فان‌بی
  - (۲) سیما جیان
  - (۳) بان‌گو
  - (۴) هیون تسانگ
- ۷۳- کدام مورخ یونانی باستان گزارش داده است که کورش هخامنشی پیش از مرگ، برادر کوچک‌تر کمبوجیه را به عنوان حاکم ایالات شرقی شاهنشاهی منصوب کرد؟
- (۱) دینن
  - (۲) هرودت
  - (۳) کتسیاس/کتزیاس
  - (۴) کسنفن/گزنهن
- ۷۴- کتاب آپولودروس درباره پارت به روایت چه کسی باقی مانده است؟
- (۱) آتنایوس
  - (۲) یوستین
  - (۳) ایسیدروس
  - (۴) سونکلوس
- ۷۵- رساله «پنج خیم روحانیان» جزء کدام دسته از ادبیات پهلوی است؟
- (۱) اندرزن‌نامه‌ها
  - (۲) چیستان‌ها
  - (۳) فقه و حقوق
  - (۴) فلسفی و کلامی
- ۷۶- در کدام متن پهلوی، چهار دوره زرین، سیمین، فولادین و آمیختگی آهن در عالم رؤیا، از سوی هرمزد به زردشت نشان داده شد؟
- (۱) ارداویرازنامه/ارداویرافنامه
  - (۲) دادستان دینی
  - (۳) جاماسب‌نامه
  - (۴) زند و همن یسن
- ۷۷- کدام متن پهلوی در میان «متون فلسفی و کلامی» جای نمی‌گیرد؟
- (۱) دادستان دینی
  - (۲) پس دانشن کامگ
  - (۳) شکنده گمانیک وزار
  - (۴) گجستگ اباليش
- ۷۸- متن ترجمه عربی «کارنامه انوشیروان» در کدام کتاب نقل شده است؟
- (۱) اخبار الطوال دینوری
  - (۲) الفهرست ابن نديم
  - (۳) تجارب الامم مسکویه
  - (۴) تاریخ طبرستان ابن اسفندیار
- ۷۹- کدام مورخ مسلمان و در چه کتابی گزارش می‌کند که در استخر، کتابی حاوی علوم ایرانیان، شرح تواریخ، اینیه و تصویر شاهنشاهان ساسانی را نزد یکی از بزرگان فارس دیده است؟
- (۱) ابن بلخی - فارس‌نامه
  - (۲) مسعودی - التنبیه و الاشراف
  - (۳) طبری - تاریخ الرسل و الملوك
  - (۴) یعقوبی - تاریخ
- ۸۰- نام دیگر ائتوخیوس، اسقف اعظم اسکندریه، نویسنده یکی از تواریخ سده‌های نخستین اسلامی، کدام است؟
- (۱) ابن عبری
  - (۲) یشوع بخت
  - (۳) سعید بن بطريق
  - (۴) بوشع ستون‌نشین
- ۸۱- از ویزگی‌های بیشتر تواریخ دودمانی که غالباً توسط مورخان مخصوص فرمانروایان نوشته می‌شد، کدام است؟
- (۱) مقدمه به ترتیب زمانی و مستند بودن
  - (۲) محدود به قبیله و به شکل شجره‌نامه بودن
  - (۳) یکسو نگری و جانبداری و مبالغه در تحسین و تقبیح
  - (۴) سابقه داشتن در میان عرب و متاثر بودن از تاریخ‌نگاری ایرانی
- ۸۲- کدام گزینه به ترتیب «شواهد و منابع ادبی - روایی» و «شواهد و منابع سندی» را توصیف می‌کند؟
- (۱) رویدادی را مستند می‌کنند - رویدادی را ادبیانه روایت می‌کنند.
  - (۲) رویدادی را ادبیانه روایت می‌کنند - رویدادی را مستند می‌کنند.
  - (۳) برای اهداف تجاری، شغلی یا دیوانی نوشته شده‌اند - برای آگاه کردن و انتشار گسترده نوشته شده‌اند.
  - (۴) برای آگاه کردن و انتشار گسترده نوشته شده‌اند - برای اهداف تجاری، شغلی یا دیوانی نوشته شده‌اند.

- ۸۳- کدام مورد را می‌توان تعریف جامع از نسخه خطی به عنوان یکی از منابع دست اول تاریخی به حساب آورد؟

۱) نوشته دستنویس که نسخه‌های معدودی از آن وجود دارد.

۲) هر سند یا نوشته دستنویس که در مقیاس گسترده در دسترس عموم قرار نگرفته است.

۳) نوشته دستنویس یا تایپ شده‌ای که منتشر شده یا به نحو در دسترس عموم قرار گرفته است.

۴) سند، نوشته دستنویس یا تایپ شده که منتشر نشده یا در مقیاس گسترده در دسترس عموم قرار نگرفته است.

- ۸۴- کدام ویژگی، بیانگر ادعاهای پسامدرنیسم درباره پژوهش تاریخی نیست؟

۱) تلقی حقیقت به عنوان ابزار تقویت قدرت نخبگان و حفظ تمایزات سلسله‌مراتبی

۲) تأکید بر سرکوب و حاشیه‌سازی به عنوان ابزار تحریف گذشته

۳) تأکید بر لغزندگی و انعطاف‌پذیری بی‌حدود‌حصر زبان

۴) نفی امکان دستیابی به عینیت در فهم امور انسانی

- ۸۵- در عبارت زیر منظور از «چارچوب مرجع تاریخ نگارانه» چیست؟

«مورخ در پژوهش تاریخ باید پژوهش خود را درون یک چارچوب مرجع تاریخ نگارانه قرار دهد.»

۱) منابع دست اول

۲) پرسش‌های مشخص کننده رویکرد مورد نظر

۳) ادبیات پژوهشی موجود درباره موضوع مورد نظر

۴)

ترکیب منابع دست اول و دست دوم

- ۸۶- در پژوهش‌های تاریخی بهتر است به جای کدام گزینه، «مدعا» را به کار برد؟

۱) فرضیه

۲) متغیر

۳) سوالات پژوهش

۴) مسئله پژوهش

- ۸۷- بررسی گذشته تاریخی نشان می‌دهد که ترس از تغییرات منجر به چه امری می‌شد؟

۱) تحول اجتماعی

۲) تغییر اجتماعی

۳) شورش اجتماعی

۴) کنش اجتماعی

- ۸۸- شرط فهم بهتر تاریخ کدام است؟

۱) نیتها را در لحظات مؤثر ندانیم.

۲) در امور انسانی کنش را با رفتار مساوی ببینیم.

۳) آن را سلسله‌ای از لحظات حال بدانیم.

۴) کنش دیگران را نتیجه تفاوت افراد فرض کنیم.

- ۸۹- از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین مفاهیم تاریخ کدام است؟

۱) تجربه - تغییر

۲) تداوم - گسیختگی

۳) تحول - رونق

۴) تنوع - وحدت

- ۹۰- کدام مورد به امر موروثی اشاره دارد که هر نسلی می‌تواند تغییراتی در آن پدید آورد؟

۱) فرهنگ

۲) ذهنیت تاریخی

۳) سنت‌های تاریخی

۴) عادات و رسوم